

Geliş(Received) : 18.07.2013
Kabul(Accepted): 30.09.2013

Araştırma Makalesi

Kefe Yaylası (Denizli) Yenen Mantarları

Giyasettin KAŞIK¹, Celâleddin ÖZTÜRK¹,
Sinan AKTAŞ¹, Sinan ALKAN¹, Gönül Eroğlu¹

¹ Selçuk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kampüs, Selçuklu, Konya

Özet:Dünya nüfusunun artmasıyla birlikte insanların besin kaynaklarının yetersiz kalması son yıllarda büyük bir sorun haline gelmiştir. Bu nedenle insanlar hızlı, çabuk ve kolay gıda üretme yolları aramaktadırlar. Bu anlamda son yıllarda, yetiştiriciliği yapılan çeşit sayısı ve yetiştirme kolaylığından ötürü mantar yetiştiriciliği önem kazanmaktadır. Bunun yanı sıra mantarlar üzerine yapılan sistematik ve fizyolojik çalışmalar farklı mantar türlerinin de üretimine destek sağlayacaktır.

2006-2009 yılları arasında yapılan arazi çalışmalarında, Denizli İli'nin Kefe Yaylası ve çevresinden toplanan mantar örnekleri arazide resimleri çekildikten sonra uygun şekilde laboratuvara getirilmiştir. Teşhisleri yapıldıktan sonra fungaryum materyali haline getirilmiştir.

Çalışma sonucunda, *Ascomycota* ve *Basidiomycota* bölümlerine ait dört takım ve 15 familya içinde yer alan 51 taksonun yenilebilir nitelikte olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Sistematik, Yenen makromantarlar, Kefe Yaylası, Denizli, Türkiye

Edible Mushrooms of Kefe Plateau (Denizli)

Abstract:In recent years, food shortage became a major problem due to increase in world population. Therefore, humanity is looking for faster and easier food production methods. In this sense, mushrooms gain importance, due to ease and diversity of recently cultivated mushrooms. Meanwhile, systematic and physiological studies on fungi, will also contribute the production of different fungal species.

During field trips, performed between 2006 and 2009, fungi samples, collected from Kefe Hihg Plateau (Denizli) and its environs, were brought to the laboratory after they were photographed in their habitats. After identification process, samples are kept as fungarium materials.

As a result of the study, 51 taxa belonging to four orders and 15 families within *Ascomycota* and *Basidiomycota*, were found to be edible, according to the current literature.

Keywords: Systematic, Edible macrofungi, Kefe Plateau, Denizli, Turkey

Giriş

Kefe Yaylası Denizli'ye yaklaşık 50 km uzaklıkta, Yatağan köyüne 5 km mesafede Honaz dağı uzantısında bulunan ve her yıl yayla turizmüne açık olan bir bölgedir. Çalışma alanının Akdeniz bölgesinde karışık ve saf ormanlara ve ağaçlık bölgelere sahip olması örneğin çam, ardıç, meşe, kavak, söğüt, dut ve birçok meyve ağaçlarının bulunması ve orman

altı döküntü katının makrofungusların yetişmesine uygun bir karakter göstermesi makrofungus açısından zenginlik göstermektedir. Ülkemizin makrofungusları üzerine birçok çalışma hızlı bir şekilde devam etmektedir. Bu sayede ülkemiz makrofunguslarının yayılışı, ve sayısı tespit edilirken, bunların yerel halk tarafından tanınması ve zehirli olanlarının bilinmesi de sağlanmış olacaktır.

Bu çalışma ile Yatağan Kasabası'nın Kefe Yaylası'nda yetişen makrofunguslar ve yayılış alanları belirlenerek, ülkemiz makrofunguslarına katkı amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot

Çalışma materyalini 2006 - 2009 tarihleri arasındaki sonbahar ve ilkbahar aylarında, yağışın bol olduğu zamanlarda toplanan mantar numuneleri oluşturmaktadır. Araştırmanın ön çalışmasında araştırma sahasının coğrafik yapısı, akarsu, gölleri ve bitki çeşitliliği ile mantarlar için uygun ortamlar tespit edilmiştir.

Arazi çalışmalarında tespit edilen mantarların fotoğraf çekimleri sırasında gelişmenin bütün evrelerini gösterir nitelikte olmasına dikkat edilmiş ve öncelikle yetiştirme ortamını da gösterecek şekilde fotoğrafları çekilmiştir. Daha sonra örnek numarası verilerek ekolojik ve morfolojik özellikleri arazi defterine kaydedilmiştir. Arazi defterine verilen numara bir de etikete yazılmış, mantar numunesinin bulunduğu bölmeye konarak mantarın laboratuvarında kolayca tanınip, incelenmesi sağlanmıştır. Toplanan her örnek ayrı ayrı alüminyum folye içine yerleştirilerek laboratuvara getirilmiştir.

Mantarların makroskobik ve mikroskobik özellikleri teşhiste veri olarak kullanılmıştır.

Mantar örneklerinden elde edilen veriler ve mevcut literatürün yardımıyla örneklerin teşhisleri yapılmıştır. Teşhiste yararlanılan kaynaklar şunlardır; Watling (1973), Watling ve Gregory (1977), Moser (1983), Breitenbach ve Kränzlin (1984, 1986, 1991, 1995, 2005), Grünert ve Grünert (1991), Pegler (1987), Watling ve Gregory (1989), Webster (1989), Ellis ve Ellis (1990), Dähncke (1993), Pacioni (1993), Jordan (1996), Smith ve Smith (1996), Pace (1998).

Mantar numuneleri Selçuk Üniversitesi Mantarcılık Uygulama ve Araştırma Merkezi Fungaryum'unda saklanmaktadır.

Bulgular

Yapılan arazi ve laboratuvar çalışmaları sonucu tespit edilen mantar türleri *Ascomycota* ve *Basidiomycota* bölümleri içinde yer almaktadır. Taksonların sistematüğinde indexfungorum.org esas alınmıştır (Kirk & Ansel, 1992).

ASCOMYCOTA

PEZIZALES

HELVELLACEAE

Helvella acetabulum (L.) Quél.

Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 02.05.2008, Kaşık 2157.

Helvella leucomelaena (Pers.) Nannf.

Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 02.05.2008 Kaşık 2159. Kefe Yaylası, Kamp Alanı, çam ormanı, 02.05.2008, Kaşık 2142.

MORCHELLACEAE

Morchella deliciosa Fr.

Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 01.05.2008, Kaşık 2125. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 02.05.2008, Kaşık 2154 (Şekil 1).

Şekil 1. *Morchella deliciosa*

Morchella elata var. *elata* Fr.

Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 01.05.2008, Kaşık 2099.

Morchella esculenta (L.) Pers.

Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 01.05.2008, Kaşık 2108. Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 01.05.2008, Kaşık 2126 (Şekil 2B).

Şekil 2. *Morchella esculenta****Morchella rielana* Boud.**

Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 01.05.2008, Kaşık 2106.

BASIDIOMYCOTA**AGARICALES****AGARICACEAE*****Agaricus bitorquis* (Quél.) Sacc.**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2182. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2285.

***Chlorophyllum rhacodes* (Vittad.) Vellinga**

Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2667.

***Coprinus comatus* (O.F. Müll.) Pers.**

Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2239. Kefe Yaylası, Ayazın üstü, çam ormanı, 13.11.2009, Kaşık 2392.

***Cystodermella granulosa* (Batsch) Harmaja**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2033. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 19.11.2006, Kaşık 2075. Kefe Yaylası, Kamp Alanı, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2309. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2314. Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2509. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2468. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2599. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2637. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2661.

***Lycoperdon molle* Pers.**

Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2008. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2196. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2294. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2568. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2448.

***Lycoperdon perlatum* Pers.**

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2059. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2180. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2560.

***Macrolepiota excoriata* (Schaeff.) Wasser**

Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2708.

***Macrolepiota konradii* (Huijsman ex P.D. Orton) M.M. Moser**

Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2712.

***Macrolepiota procera* var. *procera* (Scop.) Singer**

Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2227. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2699.

AMANITACEAE***Amanita ovoidea* (Bull.) Link**

Kefe Yaylası, Ayazın üstü, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2269.

***Amanita vaginata* (Bull.) Lam.**

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2219. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2175.

HYDNANGIACEAE***Laccaria laccata* (Scop.) Cooke**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2034. Kefe Yaylası, Ayazın üstü, çam ormanı, 13.11.2009, Kaşık 2398. Kefe Yaylası, Kocapınar üstü, çam ormanı, 13.11.2009, Kaşık 2411.

HYGROPHORACEAE

Ampulloclitocybe clavipes (Pers.) Redhead, Lutzoni, Moncalvo & Vilgalys

Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2577.

Hygrophorus agathosmus (Fr.) Fr.

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2046. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2329. Kefe Yaylası, Manda mevkii, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2526. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2473. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2673. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2631.

Hygrophorus eburneus (Bull.) Fr.

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2476. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2591. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2647. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2685.

Hygrophorus ligatus (Fr.) Fr.

Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2001. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2322. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 23.11.2008, Kaşık 2354.

LYOPHYLLACEAE

Lyophyllum decastes (Fr.) Singer

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2188. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2282. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2313. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2662.

MARASMIACEAE

Gymnopus dryophilus (Bull.) Murrill

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2222. Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2279.

STROPHARIACEAE

Agrocybe dura (Bolton) Singer

Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı,

18.10.2008, Kaşık 2244. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2209.

TRICHOLOMATACEAE

Clitocybe costata Kühner & Romagn.

Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 19.11.2006, Kaşık 2077. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 02.05.2008, Kaşık 2165. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2676. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2628.

Infundibulicybe geotropa (Bull.) Harmaja

Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2648.

Lepista nuda (Bull.) Cooke

Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2539.

Melanoleuca graminicola (Velen.) Kühner & Maire

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2058. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2288. Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2504. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2432.

Melanoleuca stridula (Fr.) Singer

Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 02.05.2008, Kaşık 2167. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 02.05.2008, Kaşık 2164. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2240. Kefe Yaylası, Manda mevkii, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2533. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2436. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2442. Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2496. Kefe Yaylası, Gön Alanı, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2605. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2556. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2700. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2697. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2620. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2668.

Tricholoma caligatum (Viv.) Ricken
Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 19.11.2006, Kaşık 2083. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2336. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 12.11.2009, Kaşık 2364. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2433 (Şekil 3).

Şekil 3. *Tricholoma caligatum*

Tricholoma equestre var. equestre (L.) P. Kumm.

Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 23.11.2008, Kaşık 2353. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2469.

Tricholoma imbricatum (Fr.) P. Kumm.

Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2654.

Tricholoma orirubens Quéf.

Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2634.

Tricholoma populinum J.E. Lange

Kefe Yaylası, Bekçi Kulübesi, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2271. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2456. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2622.

Tricholoma scalpturatum (Fr.) Quéf.

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2465.

Tricholoma terreum (Schaeff.) P. Kumm.

Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2003. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık

2242. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2303. Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2497. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2595. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2611. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2666. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2645. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2688.

BOLETALES

BOLETACEAE

Boletus pulverulentus Opat.

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2185.

GOMPHIDIACEAE

Chroogomphus rutilus (Schaeff.) O.K. Mill.

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2056. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2230. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2308. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2291. Kefe Yaylası, Manda mevkii, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2544. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2480. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2572. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2588. Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2495. Kefe Yaylası, Gön Alanı, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2602. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2675. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2610. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2715.

RHIZOPOGONACEAE

***Rhizopogon luteolus* Fr.**

Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2014. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2177. Kefe Yaylası, Yedi Göller mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2255. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2261. Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2276. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2441. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2576. Kefe Yaylası, Manda mevkii, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2541. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2678. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2651. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2626.

***Rhizopogon roseolus* (Corda) Th. Fr.**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2192. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2248. Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2213. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2307. Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2275. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2296. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2321. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, 2569. Kaşık. Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2516. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2486.

SUILLACEAE

***Suillus bovinus* (Pers.) Roussel**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2179. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2343.

***Suillus collinitus* (Fr.) Kuntze**

Kefe Yaylası, Şanyeri, 19.12.2009, Kaşık 2435. Kefe Yaylası, Kefe Düzlüğü, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2658. Kefe Yaylası, Tamazın

Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2682.

***Suillus luteus* (L.) Roussel**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2030. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 01.05.2008, Kaşık 2130. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2186. Kefe Yaylası, Dövüş Alanı mevkii, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2228. Kefe Yaylası, Bekçi Kulübesi, çam ormanı, 19.10.2008, Kaşık 2270. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2538. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2614. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2680.

***Suillus placidus* (Bonord.) Singer**

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2055. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2176. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 23.11.2008, Kaşık 2356. Kefe Yaylası, Manda mevkii, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2521. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2470. Kefe Yaylası, Yedi Göller, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2582.

RUSSULALES

RUSSULACEAE

***Lactarius deliciosus* (L.) Gray**

Kefe Yaylası, Kirazlık, çam ormanı, 18.11.2006, Kaşık 2052. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2207. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 22.11.2008, Kaşık 2339. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2478. Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2499. Kefe Yaylası, Kefe Yolu 4.km, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2613. Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2689. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2670.

***Lactarius deterrimus* Gröger**

Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2445. Kefe Yaylası, Tamazın Tarla, çam ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2671 (Şekil 4).

Şekil 4. *Lactarius deterrimus*

Lactarius salmonicolor R. Heim & Leclair
Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2198. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 23.11.2008, Kaşık 2349. Kefe Yaylası, Manda mevkii, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2531. Kefe Yaylası, Kule Yolu, çam ve ardıç ormanı, 20.12.2009, Kaşık 2636 (Şekil 5).

Şekil 5. *Lactarius salmonicolor*

Lactarius sanguifluus (Paulet) Fr.
Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 18.10.2008, Kaşık 2190. Kefe Yaylası, Şanyeri, çam ve meşe ormanı, 23.11.2008, Kaşık 2357. Kefe Yaylası, Somaklık, çam ormanı, 19.12.2009, Kaşık 2437.

Russula delica Fr.

Kefe Yaylası, Ardıçlı Pınar, çam ormanı,

Şekil 6. *Russula delica*

Russula turci Bres.

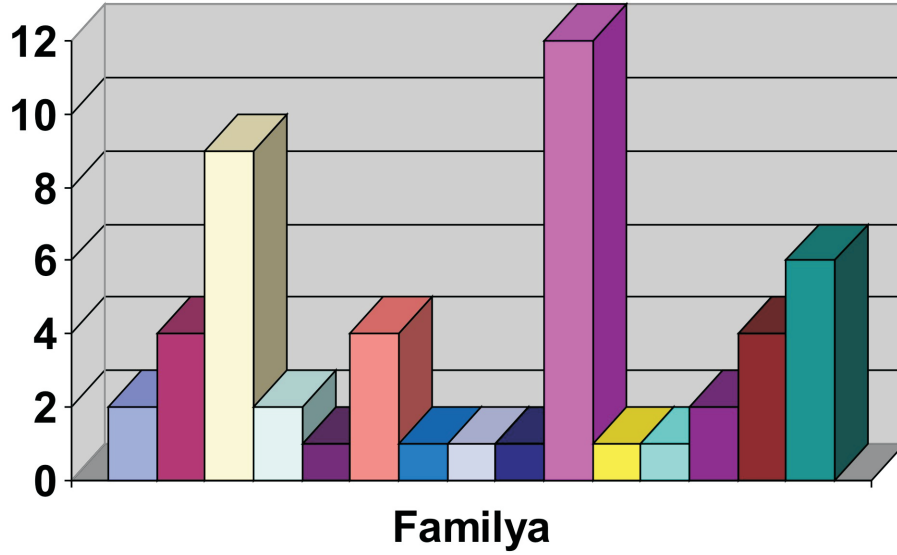
Kefe Yaylası, Kamp Alanı üstü, çam ve ardıç ormanı, 13.11.2009, Kaşık 2415.

Tartışma ve Sonuç

2006-2009 yılları arasında Kefe (Denizli) Yaylası'nda yapılan bu çalışma sonucunda literatüre göre *Ascomycota* bölümünden bir takım, iki familya, iki cinse ait 6 taksonun ve *Basidiomycota* bölümünden üç takım, 13 familya, 24 cinse ait 45 taksonun yenir özellikte mantarlar olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma alanında belirlenen takson sayılarının familyalara göre dağılımı şu şekildedir: *Hydnangiaceae*, *Lyophyllaceae*, *Marasmiaceae*, *Strophariaceae*, *Boletaceae* ve *Gomphidiaceae* bir, *Helvellaceae*, *Amanitaceae* ve *Rhizopogonaceae* iki, *Morchellaceae*, *Hygrophoraceae* ve *Suillaceae* dört, *Russulaceae* altı, *Agaricaceae* dokuz ve *Tricholomataceae* 12 takson ile temsil edilmektedir (Şekil 7).

Arazi çalışmaları sırasında yöre halkı ile görüşmeler neticesinde yapılan etnomikolojik çalışmalar sonucunda bölge insanının besin olarak kullandığı mantarların *Morchella deliciosa*, *M. elata* var. *elata*, *M. esculenta*, *M. rielana*, *Agaricus bitorquis*, *Amanita ovoidea*, *Tricholoma terreum*, *Lactarius deliciosus*, *L. deterrimus*, *L. salmonicolor*, *L. sanguifluus*, *Russula delica* olduğu tespit edilmiştir.

■ Helvellaceae	■ Morchellaceae	■ Agaricaceae
■ Amanitaceae	■ Hydnangiaceae	■ Hygrophoraceae
■ Lyophyllaceae	■ Marasmiaceae	■ Strophariaceae
■ Tricholomataceae	■ Boletaceae	■ Gomphidiaceae
■ Rhizopogonaceae	■ Suillaceae	■ Russulaceae

Yöre halkı tarafından *Morchella* cinsi mantarlar "Kuzu göbeği", *Agaricus bitorquis* "Çayır mantarı", *Amanita ovoidea* "Ak mantar", *Tricholoma terreum* "Kara kız", *Lactarius* cinsi mantarlar "Çıntar" ve *Russula delica* "Beyaz çıntar" olarak tanınmakta ve bol miktarda tüketilmektedir. Yörede özellikle semt pazarlarında *Lactarius* cinsi mantarlar kilosu 20TL'ye kadar değişen fiyatlarla satılmaktadır. Ayrıca yukarıda listesi verilen yöre halkının bildiği bu taksonların haricinde belirlenen yenilen mantarlar bölge halkına alternatif besin ürünleri olarak

sunulmuştur. Çalışma alanında tespit edilmiş ekonomik değere sahip bazı türlerin fotoğrafları liste içinde sunulmuştur.

Teşekkür

Bu çalışma, Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğü tarafından BAP 08401052 nolu proje ile finanse edilmiştir. Desteklerinden dolayı Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinatörlüğüne ve çalışanlarına teşekkür ederiz.

Kaynaklar

- Breitenbach J., Kränzlin F., *Fungi of Switzerland* (Volume 1-2-3-4-6). Andrag Mykologia (1984–1995).
- Dähncke R.M., *1200 Pilze*, AT Verlag Aarau, Stuttgart (1993).
- Ellis M.B., Ellis J.P., *Fungi Without Gills (Hymenomycetes and Gasteromycetes)*, Chapman and Hill, London (1990).
- Grunert H., Grunert R., *Field Guide to Mushrooms of Britain and Europe*, The Crowood Press Ltd (1991).
- Jordan K., *The New Guide to Mushrooms*, Anness Publishing Ltd., Singapore (1996).
- Kirk P.,M., &AnselA.,E., *Authors of fungal names*. Wallinford: International Mycological Institute. CABI (1992).
- Kränzlin F., *Fungi of Switzerland* (Volume 6). Andrag Mykologia (2005).
- Moser M., *Keys to Agarics and Boleti*, Gustav Fischer Verlag, Stuttgart (1983).
- Pace G., *Mushrooms of The World*, Firefly Books Ltd., Ontario, Canada (1998).
- Pacioni G., *Mushrooms and Toadstools*, Mac Donald and Ltd., London (1993).
- Pegler D.N., *Mushrooms and Toadstools*, Mac Donald and Co. Ltd., London (1987).
- Smith A., Smith W. N., *The Mushroom Hunter's Field Guide*, Thunder Bay Press, University of Michigan, Michigan (1996).
- Watling R., *Identification of The Larger Fungi*, Hulton Educational Publications Ltd (1973).
- Watling R., Gregory N.M., *Larger Fungi From Turkey, Iran and Neighbouring Countries*, Karstenia, 17:59-72 (1977).
- Watling R., Gregory N.M., *British Fungus Flora, Agarics and Boleti 6: Crepidotaceae, Pleurotaceae and Other Pleurotoid Agarics*, HMSO, Edinburgh (1989).
- Webster J., *Introduction to Fungi*, Cambridge University Press, Melbourne (1989).